

в структурі й організації системи охорони здоров'я. Як і раніше, інтегрована командно-адміністративна система продовжує використовуватися в управлінні охороною здоров'я. Реформування і подальший розвиток національної системи охорони здоров'я повинно, перш за все, ґрунтуватися на сучасних загальноприйнятих Європейських принципах і стратегіях, а також врахувати нинішній стан розвитку національної системи охорони здоров'я. Тому, принципами організації системи охорони здоров'я в Україні мають бути: справедливість, солідарність, ефективність та продуктивність. Базуючись на цих принципах, країна має на меті перейти або до моделі охорони здоров'я, заснованої на фінансуванні з державного бюджету (за рахунок загального оподаткування) з договірними відносинами між замовниками та постачальниками послуг охорони здоров'я, та/або до моделі (централізована модель) охорони здоров'я, яка заснована на медичному страхуванні.

Література

1. Вдосконалення міжбюджетних відносин і стратегії державних видатків у сферах охорони здоров'я та освіти в Україні : вибрані питання. – К. : ДП “Видавничий дім “Козаки”, 2008. – 168 с.
2. Державна служба статистики України : статистична інформація / Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
3. Лехан, В.М. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я: український вимір [Електронний ресурс] / В.М. Лехан, Г.О. Слабкий, М.В. Шевченко. – К, 2009. – 34 с. – Режим доступу : <http://www.uiph.kiev.ua/index.asp?p=development>
4. Попченко Т.П. Впровадження медичного страхування в контексті реформування системи охорони здоров'я в Україні / Т.П. Попченко // Стратегічні пріоритети. –2012. – № 2 (23). – С. 124–128.
5. Реформа охорони здоров'я в Україні / [Г.С. Стеценко, А.І. Побережний, В.А. Сміянов та ін.] ; за ред. Голяченка О.М. – Т. : Лілея, 1. 2006. – 160 с.

Чумаченко О.С., к.т.н., доц., Жилова І.В., студ. гр. ЗВ-15М
Кіровоградський національний технічний університет, м. Кіровоград, Україна

АВТОМАТИЗОВАНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ МОДЕЛІ ЗРІЛОСТІ

Загальне зниження життєвого рівня населення держави відображають показники обсягів виробництва промислових товарів, що спостерігається практично по всіх групах товарів і, зокрема, товарів широкого вжитку. Проте, кризовий період в економіці з іншого погляду, дає початок новим можливостям розвитку для підприємств: диверсифікації, освоєнню випуску інших видів продукції, тобто, реалізації нових проектів. Методологія управління проектами (УП) як інструментарій реалізації проектів в сучасних умовах є одним із важливих ресурсів на рівні з матеріальними. В багатьох організаціях вже усвідомили високу важливість проектів як складової успіху і важливий фактор збереження конкурентоспроможності в складному і динамічному світі бізнесу. Тому для вітчизняних підприємств є актуальним використання досвіду провідних зарубіжних організацій, спрямованого на покращення процесів УП, що стають складовою частиною стратегічних планів по підвищенню ефективності роботи організацій.

Узагальнення досвіду по УП і створення моделі, що визначає фази, через які проходить організація в процесі свого розвитку і вдосконалення дозволяє нам визначити, які кроки доцільно здійснити і яка повинна бути їх послідовність для одержання значних і вимірюваних результатів. В такій моделі УП стає стратегічною частиною щорічного бізнес-плану організації. Особливість стратегічного планування в УП полягає в тому, що воно здійснюється управлюючим персоналом середньої ланки, а вище керівництво

здійснює переважно функції підтримки через надання і розподіл потрібних ресурсів. Основою для досягнення найвищих результатів може бути п'ятирівнева модель зрілості УП. При оцінці рівнів зрілості і фаз життєвого циклу існує загальне уявлення про обов'язкову послідовність переходу по рівнях, але в дійсності вони можуть і повинні перекриватись: 1) глибоке засвоєння методології; 2) розробка загальних процесів для повторення успіху одного проекту в інших; 3) використання синергетичного ефекту від застосування всіх методологій проектного управління; 4) бенчмаркінг; 5) постійне вдосконалення корпоративних процесів. Так, перекриття перших двох рівнів відбувається, коли розробка проектів в організації починається перш, ніж повністю завершене освоєння персоналом методології. Перекриття двох наступних рівнів виникає коли в ході розробки методології зароджуються плани по її вдосконаленню. Перекриття рівнів передбачає безперервне вдосконалення.

Розробка методології на рівні 2 заснована на суворих процедурах, а на рівні 3 – більшою мірою на неформальному підході, що дозволяє скоротити витрати. Для переходу на рівень 4 необхідно інтегрувати всі процеси в єдину методологію, підтримувати створення в масштабах організації такої культури, яка допускає неформальний підхід до управління і звітування перед кількома керівниками, розвивати підтримку розподілу відповідальності. Найбільший ризик при цьому створює недосконала методологія, що може зруйнувати корпоративну культуру. Безперервне порівняння ефективності УП в організації із аналогічними показниками світових лідерів сприяє вдосконаленню різних процесів та способів їх виконання з метою підвищення конкурентоздатності. Характерна риса цього рівня: створення проектного офісу із персоналом, який виконує стратегічне планування, бенчмаркінг як кількісно, так і якісно, зберігає минулий досвід УП, виконує планування і контроль, розробляє систематичні плани. Це вимагає використання систем автоматизованого УП. Ці засоби мають важливі функціональні можливості: опису структури робіт, ресурсного планування, обміну інформацією, контролю ходу виконання робіт, наочного подання інформації, тривимірного моделювання, що дозволяють відтворити, наприклад, завод віртуально, перш ніж будувати. Спроектовані компоненти пов'язані з певними роботами й ресурсами, що дозволяє змінювати план проекту (послідовність робіт, завантаження ресурсів і т.д.), оперуючи тримірною моделлю споруджуваного об'єкта. Відмова від паперових документів і можливості, надані супутниковими каналами зв'язку, дозволяють організувати безперервний обмін даними між головним офісом і будівельним майданчиком.

Раніше УП сприймали лише як засіб планування і розробки переліку робіт нижчого рівня, в ньому не помічали перспектив. УП дозволяє зменшити вартість за рахунок виконання більшої кількості робіт за коротший час, збільшити рентабельність, забезпечити найкращий контроль за змістом, стимулює творчість, дозволяє запобігти змінам. Робота організації стає більш ефективною і продуктивнішою при використанні кращих поведінкових моделей. Встановлюються робочі відносини зі споживачами. Використовується структурована методика вирішення проблем. Принципи УП забезпечують виграні всім проектам в усіх галузях, сприяють підвищенню якості продуктів та послуг.

Література

1. Україна у цифрах 2012. Статистичний збірник / За редакц. О.Г. Осауленка. – Київ 2013. – 249 с. ISBN 987-966-2224-48-1
2. Кендалл И., Роллинз К. Современные методы управления портфелями проектов и офис управления проектами: Максимизация ROI: Пер. с англ. – М.: ЗАО “ПМСОФТ”, 2004. – 576 с.
3. Арчибалд Р. Управление высокотехнологичными программами и проектами / Р. Д. Арчибалд; Пер. с англ. Мамонтова Е.В.; Под ред. Баженова А. Д., Ареф'єва А.О. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Компанія Айті; ДМК Прес, 2004. – 472 с.

4. Хелдман К. Профессиональное управление проектом / К. Хелдман; Пер. с англ. – М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2005. – 517 с.
5. Карцнер Г. Стратегическое планирование для управления проектами с использованием модели зрелости: Пер. с англ. – М.: компания АЙТИ; ДМК Пресс, 2003. – 320 с.

Шалімов В.В., к.е.н., доц.
Кіровоградський національний технічний університет, м. Кіровоград, Україна

РОЗВИТОК ПІДХОДІВ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ

Податкове планування - це сукупність законних цілеспрямованих дій платника податків, пов'язаних з використанням методів та способів, а також всіх наданих діючим законодавством пільг та звільнень від оподаткування з метою оптимізації податкових зобов'язань.

Традиційно виділяють зовнішнє та внутрішнє податкове планування [1; 3]; класифікують за такими ознаками, як: сфера застосування, юридичний статус суб'єкта підприємництва, його організаційна структура, обсяг охоплення господарської діяльності підприємства, етап функціонування підприємства, характер управлінських рішень, інструменти податкового планування, дієвість суб'єкта щодо використання інструментів податкового планування [2; 4]; об'єкт, суб'єкт юрисдикція (територія дії) [3]. Серед цих ознак лише така ознака як «обсяг охоплення господарської діяльності», за якою виділяють податкове планування таких об'єктів, як фінансово-господарська діяльність підприємства загалом, окремий вид господарської діяльності підприємства та реалізація окремого підприємницького проекту (угоди), характеризує ті елементи, які є основою для розрахунку конкретної суми податків (зборів та обов'язкових платежів). Проте, така характеристика не відображує обов'язкові елементи податку як економічної категорії.

Тому податкове планування повинно відбуватися на основі критерію існування обов'язкових елементів податків, встановлених Податковим кодексом України [5]: платники податку; об'єкт оподаткування; база оподаткування; ставка податку; порядок обчислення податку; податковий період; строк та порядок сплати податку; строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку. Враховуючи можливість самостійного виправлення помилок, допущених при обчисленні та сплаті податків у минулих звітних періодах, також можна додати такий критерій як строки та порядок виправлення помилок при подачі звітності та сплаті податку. Саме ці елементи мають лежати в основі додаткової класифікації податкового планування на підприємстві та дозволяють врахувати стратегічні та поточні цілі.

Крім того, доцільно враховувати внутрішньосистемні зв'язки в господарській діяльності підприємства, яка має циклічний характер і може бути представлена з використанням відомої в економічній теорії формули кругообігу капіталу у вигляді трьох послідовних етапів: етап I «Придбання необхідних ресурсів для ведення діяльності»; етап II «Виробництво продукції (робіт, послуг)»; етап III «Реалізація продукції (робіт, послуг) і формування фінансового результату». Найважливішим з точки зору податкового планування є останній етап, але в деяких випадках процес кругообігу капіталу здійснюється без його проходження через етап - «Виробництво продукції (робіт, послуг)»).

Однак, податкові зобов'язання виникають у суб'єкта господарювання не тільки на етапі реалізації і, відповідно, враховуються при обчисленні прибутку/збитку, але і як результат господарських операцій етапів I та II. Це пояснюється тим, що в національній системі оподаткування справляються податкові платежі, де базою оподаткування виступає не тільки, і не лише фінансовий результат, але й інші ресурси підприємства.